

„ Jedno vrijeme čak i pod tiranima, ali su oni u to vrijeme bili naivni i nespretni tirani koji nisu do kraja shvaćali mehanizam tiranije, korištenje mora, rijeka, cesta i divljači bilo je zajedničko (vlasništvo). Danas, tri ili četiri aristokrata traže posjed nad svim tim dobrima, kao da su samo oni ljudi ili, bolje rečeno, bogovi (pretvorba, privatizacija). Nesretni je kormilar prisiljen mijenjati rutu, čak na vlastiti rizik (porezna evazija). Samovoljna odluka (pravo uvođenja poreza) jednoga drskog potpuno neustrašivog razbojnika, navodi ga na muke, kao da jadničak nije već dovoljno zauzet borbom s valovima i vjetrovima, nego mora trpjeti i ove druge vrste 'oluja'. Ne može se ući u luku bez toga da se postane žrtvom nekog iznuđivanja (takse), ne može se prijeći most bez prisile na neko plaćanje. Ako želiš prijeći rijeku, moraš računati na povlastice koje ovdje uživa lokalni gospodar (lokalna upravai samouprava); imaš li malo prtljage, nju će ti ovi lopovi oduzeti ili te prisiliti da je otkupiš. I, što je još nehumanije, najskromniji su staleži lišeni najpotrebnjeg, cijeli niz poreza i doprinosa nagriza malo-pomalo kruh siromaha (regresivni učinci poreza). Nemaš pravo ni pobirati pšenicu u vlastitom polju bez toga da budeš suočen s nekim nametom. Mljevenje i mrvljenje odnose druge 'kriške' prihoda (porez na dodanu vrijednost). Uvoz vina je podvrgnut cijelom nizu nameta (carine, trošarine). Kad napokon stigneš do odlaganja ljetine u ambar, moraš na stranu staviti polovicu ili barem četvrtinu ukupne vrijednosti, koja je rezervirana za one užasne harpije (porezi na dobit i dohodak). Zatim ima zemalja u kojima je više od polovice takozvane pive rezervirano za prinčeve. Ne može se zaklati životinja bez plaćanja porezniku. Ne može se ni preprodati konj plaćen gotovinom bez plaćanja nameta (oporezivanje imovine, bogatstva). Tijekom boravka u okolici Bologne, u vrijeme kad je Julije II. tek preuzeo kontrolu nad gradom, vidio sam vlastitim očima seljake koji su živjeli u uvjetima krajnje bijede i čije je jedino bogatstvo bilo par volova – rad tih volova je uzdržavao cijelu obitelj – i koji su po svakom volu bili prisiljeni plaćati po jedan dukat. „

Autor Guste Santini
Petak, 28 Prosinac 2012 10:29

Izvor: Urednik: Enrico Cavetto: POVIJEST, Počeci novoga doba (16. Stoljeće), 9. knjiga, Jutarnji list, str. 90.